

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för film och litteratur

1GN011 Svenska II – Barn- och ungdomslitteratur för undervisning i årskurs 4-6, 15 högskolepoäng

1GN011 Swedish II – Children's literature for teaching in primary school, years 4-6, 15 credits

Huvudområde

Litteraturvetenskap

Ämnesgrupp

Litteraturvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2011-08-19

Senast reviderad 2014-11-03 av Fakulteten för konst och humaniora. Revidering av mål, innehåll, examinationsformer och litteraturlista samt ändrat namn på delkurs 1. Kursplanen gäller från och med vårterminen 2015

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Matematik 2a / 2b / 2c, Naturkunskap 1b / 1a1+1a2, Samhällskunskap 1b / 1a1 +1a2 eller Engelska B, Matematik B, Naturkunskap A, Samhällskunskap A (Områdesbehörighet 6B/A6b). *Kursen ingår i grundläroprogrammet.*

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- diskutera och redogöra för hur undervisningen kan utformas så att läraren med utgångspunkt i forskning och styrdokument självständigt och tillsammans med andra kan planera undervisning i svenska för elever i årskurs 4–6 med olika bakgrunder och förutsättningar,
- uppvisa god språk- och textkompetens och fördjupad medvetenhet om den egna läs- och skrivförmågan.

Delkurs 1. Barnlitteratur och läsning – historiska och didaktiska perspektiv, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna

- muntligt och skriftligt analysera och diskutera litterära texter ur olika genrer för barn och ungdomar,
- redogöra för barnlitteraturens funktioner och villkor i olika historiska och didaktiska sammanhang,
- redogöra för teorier om läsutveckling, läsförståelse och textreception samt bedömning av elevers kunskapsutveckling på dessa områden.

Delkurs 2. Böcker, film och drama i klassrummet, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna

- redogöra för skönlitteratur, drama och film som konstarter och dessas betydelse som läromedel i svenska och andra ämnen,
- tillämpa varierade metoder och arbetssätt, däribland olika sätt att arbeta med samtal och drama i undervisningen,
- reflektera över hur man stödjer elever i deras identitets- och läsutveckling med hänsyn tagen till social tillhörighet, ålder, kön och etnicitet.

Innehåll

Delkurs 1. Barnlitteratur och läsning – historiska och didaktiska perspektiv, 7,5 hp

I delkursen studeras vilken roll skönlitteratur för barn och unga spelat i olika historiska, kulturella och didaktiska sammanhang samt i skolans styrdokument. De studerande möter ett representativt urval texter som belyser skillnader mellan olika genrer och idéinnehåll. Relationen mellan innehåll och form beaktas liksom förhållandet mellan text och bild. De studerande tränar sin förmåga att se texters betydelse för läsutveckling, lässtrategier och litterär förståelse samt bedömning av elevernas kunskapsutveckling på dessa områden.

Delkurs 2. Böcker, film och drama i klassrummet, 7,5 hp

Delkursen åskådliggör hur lärare kan arbeta med litterära texter, film och drama i sin yrkesverksamhet. Konstarternas roll i dagens skola diskuteras utifrån styrdokument och didaktisk forskning. Olika sätt att arbeta med texter i skolan studeras – högläsning, fritt berättande, dramatisering, boksamtal samt skrivuppgifter med böcker och film som underlag. Pedagogisk planering diskuteras och prövas. Delkursen utgörs av två moment: litteratur och film 6 hp och drama, 1,5 hp.

I samband med fältstudiebesök, som syftar till att stärka kopplingen till utbildningens praktik, får studenten genom observation söka kunskap om hur litterära texter i vid bemärkelse är representerade i skolans undervisning, vilket knyter an till båda delkurserna.

Professionsbas och professionell progression

Kursen förbereder studenten för kommande VFU-period och de mål som finns formulerade för denna. I förhållande till tidigare genomförda kurser fortsätter studenten att utveckla sin kommunikativa förmåga i tal och skrift och sin repertoar av pedagogiska verktyg. Studenten får ökad medvetenhet om styrdokumentens betydelse för ämnets struktur, hur ämnesinnehåll och undervisning kan anpassas till elevers skilda förutsättningar samt hur dokumentation och bedömning av elevers kunskaper i ämnet kan gå till.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

I förhållande till tidigare genomförda kurser fortsätter studenten att utveckla sin kompetens att tillgodogöra sig aktuella och relevanta forskningsartiklar. Att kunna formulera enklare problemställningar av relevans för ämnet och professionen övas liksom att kunna samla in, bearbeta och kommunicera iakttagelser i samband med fältstudien.

Seminarier och fältstudier är obligatoriska moment.

Undervisningsformer

Undervisningen ges i form av föreläsningar, fältstudier, gruppdiskussioner samt obligatoriska seminarier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. För kursbetyget Väl godkänd ska minst 7,5 högskolepoäng av kursens ingående moment vara Väl godkända.

Delkurs 1 examineras genom muntliga och skriftliga redovisningar samt en avslutande salstentamen.

Delkurs 2 examineras genom muntliga och skriftliga redovisningar samt en avslutande paperuppgift.

Studerande som ej godkänts vid ordinarie examination ges möjlighet till omexamination i enlighet med universitetets lokala regler.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studenter som gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med fältstudien bekostas av den enskilde studenten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1. Barnlitteratur och läsning – historiska och didaktiska perspektiv

Andersson, Maria & Druker, Elina (red.). 2008. *Barnlitteraturanalyser*. Lund: Studentlitteratur. Ca 60 s. (urval). ISBN 978-91-44-04028-8.

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna. 2010. *Från fabler till manga. Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barn- och ungdomslitteratur*. Gleerups. 422 s. (i urval, ca 150 s). ISBN 978-91-40-65204-1.

Kåreland, Lena. 2009. *Barnboken i samhället*. Lund: Studentlitteratur. 180 s. ISBN 978-91-44-05149-9.

Langer, Judith A. 2005. *Litterära föreställningsvärldar. Litteraturundervisning och litterär förståelse*. Göteborg: Daidalos. 190 s. ISBN 91-7173-226-8.

Skolverket. Senaste upplagan. *Nya språket lyfter. Diagnosmaterial i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans 1-6. Lärarhandledning.* 114 s. (i urval)

Skolverket. 2010. *Texters, textuppgifters och undervisningens betydelse för elevers läsförståelse.* 136 s. (i urval)

Därtill tillkommer aktuella styrdokument för verksamhet i grundskolan (se www.skolverket.se) samt skönlitteratur (ca 500 s.) enligt särskilda anvisningar.

Delkurs 2. Böcker, film och drama i klassrummet

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna. 2010. *Från fabler till manga. Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barn- och ungdomslitteratur.* Gleerups. 422 s. (i urval). ISBN 978-91-40-65204-1.

Eriksson Barajas, Katarina. 2012. *Boksamtalets dilemman och möjligheter.* Stockholm: Liber. 136 s. ISBN 978-91-47-09991-7.

Janson, Malena. 2007. *Bio för barnens bästa? Svensk barnfilm som fostran och fritidsnöje under 60 år.* Stockholm: Acta Universitatis Stockholmiensis. 176 s (i urval, finns tillgänglig som e-bok). ISBN 9789185445769.

Kümmerling-Meibauer, Bettina & Surmatz, Astrid (red.). 2010. *Beyond Pippi Longstocking: Intermedial and International Approaches to Astrid Lindgren's Work.* New York: Routledge. Ca 150 s. (urval). ISBN 978-0-415-88353-5.

Stensson, Britta. 2006. *Mellan raderna. Strategier för en tolkande läsundervisning.* Göteborg: Daidalos. 160 s. ISBN 91-7173-245-4.

Vetenskapliga artiklar tillkommer i överenskommelse med undervisande lärare. Ca 200 s.

Därtill tillkommer aktuella styrdokument för verksamhet i grundskolan (se www.skolverket.se) samt skönlitteratur (ca 500 s.) och film enligt särskilda anvisningar.